

Sygn. akt II C 226/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Gawlik

Ławnicy:	/
-----------------	---

Protokolant: Hanna Świątek

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2016 roku w Rybniku

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

oraz

sprawy z powództwa małoletniej A. W. (1) reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego – ojca A. W. (2)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. w sprawie z powództwa J. W. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.:

1) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki J. W. kwotę 97.000 zł (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy złotych) wraz z liczonymi:

a) od kwoty 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) odsetkami ustawowymi od dnia 27.08.2011 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.01.2016 roku;

b) od kwoty 47.000 zł (czterdzieści siedem tysięcy złotych) ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21.04.2016 roku;

2) oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3) ustala odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku, jakiemu uległa powódka w dniu 15.03.2011 roku w R.;

4) zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 482,45 zł (czteryście osiemdziesiąt dwa 45/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

5) nakazuje pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. z zasądzonych na jej rzecz roszczenia kwotę 6.627,83 zł (sześć tysięcy sześćset dwadzieścia siedem 83/100 złotych) tytułem kosztów sądowych;

6) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 5.357,40 zł (pięć tysięcy trzysta pięćdziesiąt siedem 40/100 złotych) tytułem reszty należnych kosztów sądowych;

II. w sprawie z powództwa małoletniej A. W. (1) przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.:

1) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki A. W. (1) kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 27.08.2011 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.01.2016 roku;

2) ustala odpowiedzialność pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, jakiemu uległa powódka w dniu 15.03.2011 roku w R.;

3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.717 zł (tysiąc siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu;

4) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 1.385,49 zł (tysiąc trzysta osiemdziesiąt pięć 49/100 złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt II C 226/16

UZASADNIENIE

Powódka J. W. w dniu 28 sierpnia 2012 r. wniosła do Sądu Rejonowego w Raciborzu pozew o zapłatę żądając zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na jej rzecz kwoty **50.000 zł** wraz z ustawowymi **odsetkami od dnia 27 sierpnia 2011** r. tytułem dopłaty do zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, ustalenia odpowiedzialności pozwanego wobec niej na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 15 marca 2011 r. oraz zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu powódka podniosła, że w wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 15 marca 2011 r. doznała licznych obrażeń.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. (dawniej (...) S.A.) w odpowiedzi na pozew zażądał **oddalenia** powództwa w całości oraz zasądzenia od powódki na jego rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu podniósł, że przyznane powódce zadośćuczynienie pieniężne stanowi odpowiednią rekompensatę doznanej krzywdy, bowiem zostało ustalone w oparciu o wszystkie, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy okoliczności, a to w szczególności rodzaj i charakter doznanych obrażeń, czas leczenia, wiek osoby poszkodowanej oraz wpływ doznanych urazów na dalsze życie poszkodowanego. Podniósł również, iż powódka nie wykazała jakoby doznała jakiegokolwiek uszczerbku na zdrowiu psychicznym, nie uprawdopodobniła jakoby aktualny stan jej zdrowia i nie ujawniała wszystkich skutków uszkodzenia ciała, co czyni wniosek o ustalenie odpowiedzialności na przyszłość nieusprawiedliwionym.

Powódka małoletnia A. W. (1) reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego – ojca A. W. (2) w dniu 28 sierpnia 2012 r. wniosła do Sądu Rejonowego w Raciborzu pozew o zapłatę żądając zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na jej rzecz kwoty **10.000 zł** wraz z ustawowymi **odsetkami od dnia 27 sierpnia 2011 r.**, tytułem dopłaty do zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, ustalenia odpowiedzialności pozwanego wobec niej na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 15 marca 2011 r. oraz zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu podniosła, że w wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 15 marca 2011 r. doznała licznych obrażeń. Leczenie i pobyt w szpitalu wpłynął negatywnie na jej stan emocjonalny. Ból i cierpienie oraz rozłąka z najbliższymi była dla niej jako siedmioletki niezwykle traumatycznym przeżyciem.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. (dawniej (...) S.A.) wniósł w dniu 28 września 2012 r. odpowiedź na pozew żądając **oddalenia** powództwa w całości oraz zasądzenia od powódki na jego rzecz kosztów postępowania. W

uzasadnieniu podniósł, że powódka przyczyniła się do powstania szkody, gdyż zachodzi duże prawdopodobieństwo, że powódka mająca w chwili zdarzenia skończone 6 lat, podróżowała na przednim siedzeniu, bez fotelika, a nadto nie była zapięta pasami bezpieczeństwa, co mogło mieć wpływ na zakres doznanych przez powódkę obrażeń. Nadto stwierdził, że przyznane powódce zadośćuczynienie pieniężne stanowi odpowiednią rekompensatę doznanej krzywdy. Przyznana kwota została ustalona w oparciu o wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, w szczególności rodzaj i charakter doznanych obrażeń, czas leczenia, wiek osoby poszkodowanej oraz wpływ doznanych urazów na dalsze życie poszkodowanego. Zarzucił, iż powódka nie wykazała, jakoby doznała jakiegokolwiek uszczerbku na zdrowiu psychicznym, nie uprawdopodobniła by aktualny stan jej zdrowia nie ujawniał wszystkich skutków uszkodzenia ciała, co czyni wniosek o ustalenie odpowiedzialności na przyszłość nieusprawiedliwionym.

Sąd Rejonowy w Raciborzu na rozprawie w dniu 16 listopada 2012 r. **połączył** powyższe **sprawy do wspólnego rozpoznania** i rozstrzygnięcia.

W toku postępowania powódka **J. W.** zmodyfikowała swoje stanowisko i wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty **217.000 zł** tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku z obrażeniami ciała odniesionymi w wypadku komunikacyjnym z dnia 15 marca 2011 r. wraz z **odsetkami** ustawowymi liczonymi od kwoty 50.000 zł od dnia 27 sierpnia 2011 r. a od kwoty 167.000 zł od trzydziestego pierwszego dnia po dniu wniesienia pisma rozszerzającego powództwo.

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Raciborzu na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 17 pkt 4 k.p.c. stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał niniejszą sprawę Sądowi Okręgowemu w Gliwicach Ośrodkowi (...) w R..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 marca 2011 r. w R. około godziny 18:00 na skrzyżowaniu ulic (...) kierujący ciągnikiem siodłowym z naczepą -R. T. nie ustępując pierwszeństwa przejazdu doprowadził do zderzenia z samochodem osobowym marki D. (...) kierowanym przez M. W.. W czasie wypadku w samochodzie przebywały trzy osoby: kierujący pojazdem M. W., jego matka J. W. oraz siostra A. W. (1).

dowód: notatka urzędowa z dnia 15 marca 2011 r. k. 12-15, akta szkody nr 0004373511 k. 74 sygn. akt I C 600/12

Powódka **J. W.** w wyniku wypadku doznała urazów wielonarządowych, straciła przytomność. Bezpośrednio z miejsca wypadku została przewieziona do Szpitala (...) w R., gdzie przebywała w dniach od 15 do 24 marca 2011 r. z rozpoznaniem: uraz wielonarządowy, stłuczenie głowy, rana tłuczona głowy, stłuczenie mózgu, obrzęk mózgu, złamanie kompleksu szczękowo-jarzmowego po stronie prawej typu L. Forte III, złamanie żuchwy po stronie prawej, stłuczenie klatki piersiowej, złamanie żeber IV do IX po stronie prawej, stłuczenie płuca prawego, przyścienna odma opłucnowa po stronie prawej, złamanie kości krzyżowej po stronie prawej oraz złamania kości łonowej i kulszowej po stronie prawej. W trakcie pobytu w placówce medycznej wykonano u niej diagnostykę radiologiczną, TK, USG oraz konsultacje: okulistyczne z powodu zaburzeń widzenia, neurologiczną, neurochirurgiczną i chirurga szczękowego. Ranę głowy zaopatrzone chirurgicznie. Leczona była zachowawczo. W dniu 24 marca 2011 r. została przekazana na Oddział (...) Szczękowej Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. celem leczenia operacyjnego, gdzie przebywała w dniach od 24 marca do 14 kwietnia 2011 r. W dniu 4 kwietnia 2011 r. przeszła operację rekonstrukcji dna oczodołu prawego przeszczepem z talerza kości biodrowej, repozycję i osteosyntezę dolnego brzegu oczodołu płytką tytanową S. 1,6. W dniu 14 kwietnia 2011 r. została spionizowana i poruszała się z asekuracją kul łokciowych. Wcześniej pozostawała w łóżku z powodu złamania kości miednicy. Po 23 dniach została wypisana do domu z zaleceniem kontroli w poradni ortopedycznej i pulmonologicznej oraz rehabilitacji. Po opuszczeniu placówki medycznej była leczona w poradni urazowo-ortopedycznej w R. do dnia 23 sierpnia 2011 r. Leczyła się także w poradni chirurgii szczękowej w S., w poradni neurologicznej i okulistycznej w R.. W toku leczenia neurologicznego zdiagnozowano u niej encefalopatię pourazową, zaburzenia lękowo – depresyjne oraz zespół bólów pourazowy.

Powódka **A. W. (1)** w dacie wypadku miała niespełna 7 lat, w wyniku wypadku doznała ogólnych potłuczeń ciała, nie straciła przytomności. Bezpośrednio z miejsca wypadku została przewieziona do Szpitala (...) w R., a po wykonaniu wstępnej diagnostyki na Oddział (...) Dziecięcej Wojewódzkiego Szpitala (...) w R., gdzie była leczona w dniach od 15 do 23 marca 2011 r. z rozpoznaniem: stłuczenie głowy, obrzęk mózgu, krwawienie przymózgowe, stłuczenie wątroby, stłuczenie prawej nerki oraz stłuczenie obu płuc. Leczona było zachowawczo, przeprowadzono u niej diagnostykę: TK, USG i rtg. Po ośmiu dobach hospitalizacji wszystkie objawy wycofały się i w stanie ogólnym dobrym została wypisana do domu z zaleceniem kontroli i dalszego leczenia chirurgicznego i neurologicznego. Po kilku dniach zgłosiła się jeden raz do poradni neurologicznej dla dzieci w R..

dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego J. W. z dnia 24 marca 2011 r. k. 16-24, karta informacyjna z Oddziału (...) Szczękowej Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. z dnia 15 kwietnia 2011 r. dotycząca J. W. k. 25, historia choroby z Oddziału (...) Szczękowej Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. dotycząca J. W. k. 26-47, historia choroby z Poradni (...) Urazowo – Ortopedycznej dotycząca J. W. k. 48-51, historia choroby z Poradni Neurologicznej dotycząca J. W. k. 52-57, informacja z wizyty neurologicznej dotycząca J. W. k. 58-60, karta informacyjna leczenia szpitalnego A. W. (1) z dnia 23 marca 2011 r. k. 15-17 akt I C 600/12, historia choroby z Oddziału (...) Dziecięcej dotycząca A. W. (1) k. 18-36 akt I C 600/12

Powódka **J. W.** w dniu wypadku miała 37 lat. Posiada wykształcenie zawodowe – handlowiec. Przed wypadkiem nie miała problemów zdrowotnych, nie odczuwała żadnych dolegliwości bólowych. Pomagała mężowi w prowadzeniu działalności gospodarczej. Zajmowała się także domem i wychowaniem dzieci. Prowadziła aktywny tryb życia, nie miała żadnych ograniczeń w wykonywaniu pracy zawodowej. W wyniku wypadku doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w zakresie neurologicznym w wysokości 30 %. Obrażenia mózgu, jakich doznała powódka w wyniku urazu głowy, należą do najcięższych obrażeń, ponieważ są trwałymi następstwami uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego. Opisywane przez radiologa częściowe wchłanianie się krwiaka, w wykonanym po tygodniu wypadku kontrolnym badaniu TK głowy, nie świadczy o cofaniu się zmian pourazowych ale jedynie o procesie gojenia się ognisk stłuczenia. Końcowym etapem tego procesu, nie jest jednak całkowita regeneracja tkanki mózgowej ale powstanie tkanki bliznowatej (glejowej), która nie podejmuje funkcji tkanki mózgowej uszkodzonej w wyniku urazu. Nadto, ta nowo powstała tkanka, może być (nawet po kilku latach) ogniskiem padaczkorodnym powodując występowanie u chorych napadów padaczkowych. Stopień ciężkości uszkodzenia mózgu u powódki spowodował u niej trwale uszkodzenie mózgu, co jest przyczyną występowania zaburzeń widzenia, gorszej sprawności prawej kończyny górnej, a przede wszystkim zaburzeń pamięci, koncentracji, uwagi i odczuwanego w związku z tym dolegliwościami, ogólnego dyskomfortu. Występuje u niej encefalopatia bez zmian charakterologicznych.

Doznała także trwałego uszczerbku na zdrowiu w zakresie ortopedycznym w wysokości 25 % (złamanie żeber ze stłuczeniem płuca i odmą opłucną -10 %, złamanie kości miednicy – krzyżowej, łonowej i kulszowej -15 %). Stan zdrowia powódki po wypadku wymagał opieki osób trzecich przez okres około 6 tygodni od wypadku w wymiarze około 3-4 godzin dziennie, aktualnie już nie wymaga opieki. Pod kątem wydolności narządu ruchu powódka obecnie odczuwa w bardzo niewielkim stopniu skutki wypadku, które nie rzutują w znaczący sposób na aktywność życiową i zawodową powódki. Obrażenia powódki wiązały się z dolegliwościami bólowymi typowymi dla tego rodzaju urazów, leczenie przebiegało prawidłowo, bez powikłań, nasilenie dolegliwości bólowych było miernego stopnia. Odniesione przez powódkę J. W. obrażenia skutkują również uszczerbkiem na zdrowiu w zakresie okulistyki w wysokości 35 % (5 % z powodu obniżenia ostrości wzroku oka prawego, 15 % z powodu koncentrycznego zwiężenia pola widzenia oka lewego, 15 % z powodu dwojenia obrazu bez opadania powieki). Bezpośrednio po wypadku stan zdrowia powódki wymagał korzystania przez nią z pomocy osób trzecich przez około 3-4 miesiące. W pierwszych tygodniach całodobowo, następnie 10-12 godzin dziennie przez kolejne 2 miesiące. Bezpośrednio po wypadku obrażenia powódki wiązały się z dolegliwościami bólowymi o znacznym natężeniu. Powódka odczuwała i odczuwać będzie skutki wypadku do końca życia, a te - w znacznym stopniu rzutują one na jej aktywności życiową i zawodową. Obecnie w zakresie skutków obrażeń narządu wzroku powódka odczuwa uporczywe dwojenie obrazu. Aktualnie stan jej zdrowia w tym zakresie wymaga korzystania z doraźnej opieki osób trzecich przez kilka godzin tygodniowo podczas załatwiania spraw urzędowych. Powódka nie rokuje poprawy widzenia w przyszłości, możliwe dalsze pogorszenie widzenia. W zakresie

chirurgii szczękowej powódka nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu. Obecnie jest zdrowa i nie wymaga dalszego leczenia w tym zakresie. Zgłaszane okresowe, niewielkie dolegliwości bólowe twarzy mogą występować szczególnie w związku ze zmianą pogody. Dolegliwości te nie rzutują obecnie na aktywność zawodową, czy w życiu prywatnym. Powódka nie wymagała opieki osób trzecich, poza okresem pobytu w szpitalu. Wypadek miał także wpływ na sferę psychiczną powódki. Wskutek wypadku powstały u niej zaburzenia o charakterze mózgowego zespołu pourazowego niepsychotycznego objawiające się głównie zaburzeniami pamięci świeżej, koncentracji uwagi, snu. Stopień nasilenia tych objawów jest umiarkowany. Zaburzenia te skutkują uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 10 %. Rokowania co do odzyskania przez powódkę stanu zdrowia psychicznego sprzed wypadku są niepewne, gdyż wyżej wymienione zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi, mimo stosowanego leczenia mogą z biegiem czasu i z wiekiem ulegać pogłębieniu. Może również zmienić się charakter dolegliwości. Skutki przebytego urazu powódka może odczuwać przez wiele lat, a nawet do końca życia. Skutki urazu rzutują na jej aktywność życiową i zawodową – powódkę uznano za osobę częściowo niezdolną do pracy. Wymienione zaburzenia psychiczne powodują dyskomfort funkcjonowania, konieczność korzystania z pomocy innych osób przy wykonywaniu czynności bardziej złożonych, wymagających sprawnej pamięci. Po wyczerpaniu zasiłku chorobowego (182 dni) otrzymała świadczenia rehabilitacyjne z KRUS na okres 12 miesięcy, a następnie rentę do końca października 2013 r. W dniach od 27 października do 16 listopada 2013 r. leczona była sanatoryjnie w H.. Obecnie nadal dokuczają jej bóle kości krzyżowo-łonowej, bóle występują w zależności od wysiłku, stanu pogody. Nie może pracować fizycznie, podnosić- bo skutkuje to bólem. Nie pozostaje pod opieką lekarza ortopedy, jednakże w związku tym, leki przepisuje jej neurolog, są to leki przeciwbólowe. Udaje się do neurologa co miesiąc. Neurolog przepisuje jej także leki przeciwko zawrotom głowy. W zależności od jej aktywności fizycznej leki przeciwbólowe zażywa parę razy w tygodniu. Wykonuje obowiązki domowe. Mieszka z teściami, którzy na ile mogą to pomagają jej w obowiązkach domowych. Nie może prowadzić samochodu, gdyż nie widzi po bokach. Obecnie nosi okulary. Ostatni raz była u okulisty półtora roku temu, najbliższą wizytę ma odbyć w lutym przyszłego roku. Ma zaniki pamięci, zapisuje ważne rzeczy na kartkach. Nie może ubrać butów na obcasie, nie jest w stanie pomalować sobie oka z powodu podwójnego widzenia. Aktualnie ma nadciśnienie, które jest spowodowane urazem neurologicznym. Stara się pomagać mężowi w prowadzeniu działalności gospodarczej w branży transportowej. Wobec skutków wypadku myli się prowadząc sprawy firmy, popełnia błędy. Pomimo, że stara się jak może, to nie daje rady. W tym momencie, syn w firmie pełni rolę, którą ona do tej pory pełniła.

Powódka A. W. (1) w dniu wypadku miała 6 lat, uczęszczała do przedszkola – „zerówki”. Przed wypadkiem nie miała problemów zdrowotnych, nie odczuwała żadnych dolegliwości bólowych. Była dzieckiem zdrowym, dobrze rozwiniętym, bardzo aktywnym: lubiła jazdę na rowerze, zabawę w ogrodzie, uczęszczała też na zajęcia dodatkowe np. aerobik. W czasie wypadku małaletnia była usadowiona na przednim prawym fotelu na specjalnym podwyższeniu (siedzisku) do przewozu dzieci, gdyż tylko to miejsce wyposażone było w trzypunktowo mocowany pas zapewniający prawidłowe zabezpieczenie małego pasażera. Nadto biorąc pod uwagę wiek małaletniej oraz siłę uderzenia, brak zapiętych pasów bezpieczeństwa skutkowałby dodatkowymi obrażeniami spowodowanymi bezwładnym przemieszczaniem wewnątrz pojazdu po „odbiciu” od elementów jego prawej strony, zwłaszcza że siła uderzenia doprowadziła do obrotu samochodu w prawo. Obrażenia, jakich doznała w wyniku zderzenia są typowymi obrażeniami dla przypadków uderzeń bocznych z prawej strony. Na skutek doznanych obrażeń powódka zmuszona była zrezygnować z dotychczasowego trybu życia. W okresie rekonwalescencji nie mogła uczestniczyć w zajęciach i wykonywać ulubionych czynności, pozostawała również na ścisłej diecie. Przez około miesiąc przebywała na zwolnieniu lekarskim od zajęć. Aktualnie u małaletniej nie występują żadne dolegliwości, leków nie pobiera. Odniesione przez nią obrażenia w zakresie ortopedycznym nie skutkują uszczerbkiem na zdrowiu. Powódka odczuwała skutki wypadku przez około miesiąc, obecnie nie odczuwa żadnych. Dolegliwości związane z wypadkiem były typowe dla tego rodzaju urazów, leczenie przebiegało prawidłowo, bez jakichkolwiek powikłań. Nie ma obecnie jakichkolwiek ograniczeń w aktywności życiowej powódki. Stan zdrowia małaletniej nie wymaga opieki osób trzecich, bezpośrednio po wypadku dziecko pozostawało pod opieką lekarsko – pielęgniarską. Obecnie małaletnia ma 10 lat, uczęszcza do 4 klasy szkoły podstawowej mieszczącej się naprzeciwko jej domu. Osiąga dobre wyniki w nauce. Dobrze czuje się w szkole, chętnie do niej chodzi. Nie ma problemów w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów interpersonalnych z rówieśnikami. Jeżeli chodzi o czynności samoobsługowe- jest osobą samodzielną. Małaletnia w związku z uczestnictwem w wypadku komunikacyjnym przeżywa negatywne emocje, które wpływają

na jej codzienne funkcjonowanie i poczucie dobrostanu. Występujący u niej niepokój oraz lęki można bezpośrednio powiązać z doświadczonym traumatycznym przeżyciem wypadku oraz jego następstwem. Małoletnia w dalszym ciągu przeżywa niepokój związany z nagłą separacją z matką, jej długą rekonwalescencją i brakiem zrozumienia tej sytuacji. Zaburzenia lękowe nie wpływają jednakże negatywnie na funkcjonowanie powódki w szkole, na osiągnięte stopnie, czy funkcjonowanie w grupie rówieśniczej. Obecnie małaletnia mieszka niedaleko szkoły, zatem przeżywane przez nią lęki mogą ulec pogłębieniu w czasie zmiany szkoły/odległości od domu. Powódka w związku z doznaną traumą nie prezentuje trudności w codziennym zaspokajaniu swoich potrzeb oraz w czynnościach samoobsługowych. Prezentuje natomiast trudności w prawidłowym postrzeganiu sytuacji stwarzających zagrożenie dla niej i matki. Występują u niej napady lęku, które destabilizują jej funkcjonowanie w domu. Małoletnia powinna udać się na terapię indywidualną, bądź współuczestniczyć w terapii całej rodziny w celu zminimalizowania przeżywanego przez nią napięcia emocjonalnego w postaci niepokoju i lęków. Uczestnictwo w takiej terapii pozwoli zapobiec rozwojowi występujących zaburzeń w przyszłości.

dowód: zeznania świadka B. W. na rozprawie w dniu 4 grudnia 2012 r. k. 123-124, zeznania świadka A. W. (2) na rozprawie w dniu 4 grudnia 2012 r. k. 124-125, zeznania powódki J. W. na rozprawie w dniu 4 grudnia 2012 r. k. 123 i 125 oraz na rozprawie w dniu 19 października 2016 r., opinia sądowa biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych mgr inż. A. S. z dnia 5 kwietnia 2013 r. k. 141-144, opinia sądowo lekarska psychiatry A. B. z dnia 4 czerwca 2013 r. k. 165-168, opinia sądowo lekarska neurolog A. K. z dnia 18 sierpnia 2013 r. k. 179-183, uzupełniająca opinia sądowo lekarska neurolog A. K. z dnia 28 grudnia 2013 r. k. 225, uzupełniająca opinia sądowo lekarska neurolog A. K. z dnia 28 maja 2014 r. k. 269-270, opinia sądowo lekarska chirurga urazowo – ortopedycznego J. K. z dnia 4 listopada 2014 r. dotycząca J. W. k. 299-302, opinia sądowo lekarska chirurga urazowo – ortopedycznego J. K. z dnia 4 listopada 2014 r. dotycząca A. W. (1) k. 307-308, uzupełniająca opinia sądowo lekarska neurolog A. K. z dnia 30 października 2014 r. k. 311-314, uzupełniająca opinia sądowo lekarska chirurga urazowo – ortopedycznego J. K. z dnia 19 maja 2015 r. k. 373, opinia sądowo lekarska okulisty E. L. z dnia 27 sierpnia 2015 r. dotycząca J. W. k. 421-428, opinia sądowa psychologa G. W. z dnia 17 listopada 2015 r. dotycząca A. W. (1) k. 454, opinia sądowo lekarska chirurga szczękowo – twarzowego L. R. z dnia 25 stycznia 2016 r. dotycząca J. W. k. 489-490, uzupełniająca opinia sądowa psychologa G. W. z dnia 27 stycznia 2016 r. dotycząca A. W. (1) k. 493-494, uzupełniająca opinia sądowo lekarska ortopedy J. K. z dnia 4 marca 2016 r. dotycząca J. W. k. 511, uzupełniająca opinia sądowo lekarska chirurga szczękowo – twarzowego L. R. z dnia 23 kwietnia 2016 r. dotycząca J. W. k. 549, uzupełniająca opinia sądowa psychologa G. W. z dnia 4 maja 2016 r. dotycząca A. W. (1) k. 557-558, opinia sądowa biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych mgr W. K. z dnia 9 maja 2016 r. k. 565-577

Odpowiedzialność cywilnoprawną za skutki wyżej opisanego wypadku z dnia 15 marca 2011 r. ponosi jako ubezpieczyciel pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. (okoliczność bezsporna).

Pismem z dnia 20 lipca 2011 r. powódka **J. W.** zgłosiła (...) S.A. szkodę zwracając się o wypłatę odpowiedniego odszkodowania i zadośćuczynienia. Pozwany przyjął odpowiedzialność za przedmiotową szkodę co do zasady i **przyznał** powódce kwotę 33.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotę 2.300 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu, kwotę 2.240 zł tytułem kosztów opieki oraz kwotę 685,60 zł tytułem kosztów leczenia.

Pismem z dnia 20 lipca 2011 r. powódka **A. W. (1)** zgłosiła (...) S.A. szkodę zwracając się o wypłatę odpowiedniego odszkodowania i zadośćuczynienia. Pozwany przyjął odpowiedzialność za przedmiotową szkodę co do zasady i **przyznał** powódce kwotę 4.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 290 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu.

Pozwany w 2015 r. zaproponował stronie powodowej zawarcie ugody na kwotę 50.000 zł.

dowód: pismo powódki J. W. do pozwanego z dnia 20 lipca 2011 r. k. 61-63, pismo pozwanego z dnia 2 września 2011 r. k. 64-65, orzeczenie lekarskie z dnia 22 września 2011 r. k. 66-70, orzeczenie lekarskie z dnia 15 września 2011 r. k. 71-73, pismo pozwanego z dnia 10 października 2011 r. k. 74-75, pismo powódki J. W. z dnia 16 listopada 2011 r. k. 76-78, pismo pozwanego z dnia 30 listopada 2011 r. k. 79-80, pismo powódki A. W. (1) do pozwanego z dnia 20 lipca 2011 r. k. 37-39 akt I C 600/12, pismo pozwanego z dnia 2 września 2011 r. k. 40-41 akt I C 600/12, orzeczenie

lekarskie z dnia 22 września 2011 r. k. 44-48 akt I C 600/12, orzeczenie lekarskie z dnia 15 września 2011 r. k. 49-51 akt I C 600/12, pismo pozwanego z dnia 27 września 2011 r. k. 42-43 akt I C 600/12, pismo powódki A. W. (1) z dnia 16 listopada 2011 r. k. 52-53 akt I C 600/12, pismo pozwanego z dnia 29 listopada 2011 r. k. 54 akt I C 600/12

Przy ocenie materiału dowodowego Sąd kierował się zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c. Skutki wypadku Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków: B. W. i A. W. (2) oraz powódki J. W., które w ocenie Sądu w znacznej mierze przedstawiają rzeczywisty obraz okoliczności zdarzeń będących przedmiotem niniejszego postępowania.

Spór między stronami dotyczył wysokości zadośćuczynienia należnego powódkom.

Pozwany podnosił, iż kwoty wypłacone powódkom w toku postępowania likwidacyjnego szkody, są odpowiednimi sumami pieniężnymi. Powódki natomiast podnosiły, iż doznały licznych obrażeń, nie tylko obrażeń fizycznych, ale również urazów natury psychicznej i nadal odczuwają skutki wypadku, a kwoty wypłacone przez ubezpieczyciela nie są adekwatne do doznanych obrażeń, przeżywanego bólu i cierpienia.

Czyniąc ustalenia jak wyżej Sąd oparł się na opiniach biegłych sądowych: biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych mgr inż. A. S. z dnia 5 kwietnia 2013 r., psychiatry A. B. z dnia 4 czerwca 2013 r., neurolog A. K. z dnia 18 sierpnia 2013 r., 28 grudnia 2013 r., 28 maja 2014 r., 30 października 2014 r., chirurga urazowo – ortopedycznego J. K. z dnia 4 listopada 2014 r., 19 maja 2015 r., 4 marca 2016 r. okulisty E. L. z dnia 27 sierpnia 2015 r., psychologa G. W. z dnia 17 listopada 2015 r., 27 stycznia 2016 r., 4 maja 2016 r., chirurga szczękowo – twarzowego L. R. z dnia 25 stycznia 2016 r., 23 kwietnia 2016 r. oraz biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych mgr W. K. z dnia 9 maja 2016 r. Mają one bowiem charakter wyczerpujący, pełny, zostały wydane na podstawie analizy akt sprawy oraz badania powódki przez lekarzy cechujących się odpowiednią wiedzą medyczną i doświadczeniem zawodowym.

Podejmując rozstrzygnięcie Sąd oparł się również na dowodach z dokumentów, jako że sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w ramach obowiązków wynikających z charakteru ich działalności, a zgodność ich treści z rzeczywistym stanem faktycznym nie została przez strony zakwestionowana.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo J. W. zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części, powództwo A. W. (1) zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Z uwagi na to, że źródłem roszczenia o zadośćuczynienie był czyn niedozwolony, zobowiązany do zaspokojenia roszczeń powódek był sprawca wypadku lub odpowiadający za niego ubezpieczyciel. Podstawą prawną odpowiedzialności sprawcy wypadku wobec powódek jest art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 444 § 2 k.c. i art. 445 § 1 k.c. Z kolei podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela sprawcy wypadku jest art. 34 i 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003r. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) w zw. z art. 822 k.c. Stosownie do art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Zgodnie z art. 34 ust. 1 powołanej wyżej ustawy ,z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Stosownie do art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przepis art. 445 k.c. nie daje konkretnych wskazówek, jak należy określić wysokość zadośćuczynienia w danym wypadku. Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną i ma na celu przede wszystkim wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) ujmowanej jako cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości fizyczne, a także cierpienie psychiczne i inne ujemne niematerialne następstwa wypadku rzutujące na dotychczasowe życie pokrzywdzonego. Jego celem jest złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, a także cierpień mogących pojawić się w przyszłości. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i stanowić rekompensatę pieniężną za doznaną krzywdę. Przepis mówi bowiem o „odpowiedniej sumie” tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, zatem nie może mieć ono charakteru symbolicznego. Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach wielokrotnie podkreślał, że ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia, jego wysokość musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną. Zwracał też uwagę, że nie można akceptować stosowania taryfikatora - ustalania wysokości zadośćuczynienia według procentów trwałego uszczerbku na zdrowiu, że zdrowie ludzkie jest dobrem o szczególnie wysokiej wartości, w związku z czym zadośćuczynienie z tytułu uszczerbku na zdrowiu powinno być odpowiednio duże. Procentowy stopień uszczerbku na zdrowiu w żaden sposób jednakże nie determinuje zakresu doznanej krzywdy, ani w sensie czasowym, ani rozmiaru doznawanych cierpień. Innymi słowy: nawet niewielki uszczerbek na zdrowiu skutkować może znacznymi cierpieniami, a tym samym wpływać na rozmiar krzywdy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 sierpnia 2014 r. sygn. akt I ACa 350/14 LEX nr 1498921; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 26 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 255/14, LEX nr 1499045). Przy ustalaniu odpowiedniego zadośćuczynienia należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Zadośćuczynienie nie może być uznane za nadmierne, nawet gdyby przy uwzględnieniu przeciętnego poziomu życia i zamożności społeczeństwa mogłoby być tak postrzegane, jeżeli jest ono adekwatne do stopnia odniesionych obrażeń i związanych z nimi następstw dla zdrowia i egzystencji poszkodowanego (wyrok Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005/2/40; wyrok Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 392/04, LEX nr 177203; wyrok Sądu Najwyższego z 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, LEX nr 369691; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 22 stycznia 2014 r., I ACa 717/13, LEX nr 1454635).

Przenosząc te ogólne rozważania na grunt sprawy w części dotyczącej powódki J. W. wskazać należy, że Sąd częściowo podzielił argumentację strony pozwanej uznając, iż dodatkowa kwota 97.000 zł (łącznie 130.000 zł) jest kwotą adekwatną do doznanych przez powódkę obrażeń, a także do przeżywanego bólu i cierpień. W świetle ustalonych okoliczności sprawy z pewnością zasądzona kwota stanowi „odpowiednie” zadośćuczynienie. Powódka w wyniku wypadku doznała licznych obrażeń ciała. Doszło u niej do trwałego uszczerbku na zdrowiu: w zakresie neurologicznym w wysokości 30 %, w zakresie ortopedycznym w wysokości 25 %, w zakresie okulistyki w wysokości 35 % - łącznie 90 %. Bezpośrednio po wypadku obrażenia okulistyczne powódki wiązały się z dolegliwościami bólowymi o znacznym natężeniu. Powódka odczuwała i odczuwać będzie skutki wypadku do końca życia, a te w znacznym stopniu rzutują na jej aktywność życiową i zawodową. Obecnie w zakresie funkcjonowania narządu wzroku powódka odczuwa uporczywe dwojenie obrazu. Aktualnie stan jej zdrowia w tym zakresie wymaga korzystania z doraźnej opieki osób trzecich przez kilka godzin tygodniowo -podczas załatwiania spraw urzędowych. Powódka nie rokuje poprawy widzenia w przyszłości, możliwe jest dalsze pogorszenie widzenia. Wypadek w swych skutkach miał także wpływ na sferę psychiczną powódki. Wskutek wypadku powstały u niej zaburzenia o charakterze mózgowego zespołu pourazowego niepsychotycznego, objawiające się głównie zaburzeniami pamięci świeżej, koncentracji uwagi, snu. Stopień nasilenia tych objawów jest umiarkowany. Zaburzenia te skutkują uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 10 %. Rokowania co do odzyskania przez powódkę stanu zdrowia psychicznego sprzed wypadku są niepewne, gdyż wymienione zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi, mimo stosowanego leczenia, mogą z biegiem czasu i wiekiem ulegać pogłębieniu.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w tym rodzaj i rozmiar doznanych obrażeń, wiek powódki J. W. w chwili wypadku, intensywność i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, konieczność korzystania z opieki i wsparcia innych osób oraz jej zakresu, częściową utratę szans na prowadzenie dotychczasowego aktywnego życia, realizowania zainteresowań, spędzania wolnego czasu w dotychczasowy sposób, wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie można przyjąć, aby zasądzona kwota 97.000 zł była zawyżona i nieadekwatna do doznanej przez powódkę krzywdy. Podkreślić należy, iż strona pozwana w 2015 r. zaproponowała stronie powodowej zawarcie ugody na kwotę

50.000 zł W tej sytuacji , Sąd na podstawie wyżej powołanych przepisów w punkcie pierwszym wyroku zasądził na rzecz powódki od pozwanego kwotę 97.000 zł z tytułu zadośćuczynienia. (...) jest dobrem szczególnie cennym. Przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadkach ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do niepożądanego deprecjacji tego dobra, ale też wysokość procentowo ustalonego uszczerbku na zdrowiu nie może mieć arytmetycznego przełożenia na wysokość orzeczonego zadośćuczynienia.

Roszczenie o zadośćuczynienie ponad powyższą kwotę zostało oddalone, jako wygórowane, pozbawione podstaw faktycznych i prawnych. Na uwagę zasługuje fakt, jakkolwiek powódka doznała znacznych dolegliwości bólowych i niedogodności związanych z powrotem do zdrowia, to zdaniem Sądu roszczenie ponad przyznaną kwotę jest wygórowane. Pod kątem wydolności narządu ruchu powódka obecnie odczuwa w bardzo niewielkim stopniu skutki wypadku, które nie rzutują w znaczący sposób na jej aktywność życiową i zawodową. Obrażenia powódki wiązały się z dolegliwościami bólowymi typowymi dla tego rodzaju urazów, leczenie przebiegało prawidłowo, bez powikłań, nasilenie dolegliwości bólowych było miernego stopnia. W zakresie chirurgii szczękowej powódka nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu. Obecnie jest zdrowa i nie wymaga dalszego leczenia w tym zakresie. Zgłaszane okresowe, niewielkie dolegliwości bólowe twarzy mogą występować szczególnie na zmianę pogody. Dolegliwości te nie rzutują na aktywność zawodową czy w życiu prywatnym. Powódka nie wymagała opieki osób trzecich, poza okresem pobytu w szpitalu. Pogorszenie stanu zdrowia powódki na chwilę obecną jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym, wobec czego nie uzasadnia przyznania powódce zadośćuczynienia w wysokości 217.000 zł, tym bardziej, iż początkowo powódka wносиła o zasądzenie kwoty 50.000 zł. Aktualnie powódka jest osobą samowystarczającą w samoobsłudze. Porusza się o własnych siłach. Jedyne ograniczenie w życiu codziennym, jakie u niej występuje to w załatwianiu spraw urzędowych (musi korzystać z pomocy innych osób). Biorąc to wszystko pod uwagę, Sąd oddalił roszczenie powódki ponad zasądzoną kwotę 97.000 zł. Miał przy tym Sąd na uwadze , iż zadośćuczynienie ma kompensować krzywdę, a nie stanowić źródła wzbogacenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 września 2015 r. sygn. akt I A Ca 253/15 LEX nr 1842353).

Przechodząc do oceny roszczeń powódki A. W. (1) wskazać należy, że Sąd nie podzielił argumentacji strona pozwanej i uznał, iż kwota 10.000 zł (łącznie 14.000 zł) jest kwotą adekwatną do doznanych przez powódkę obrażeń, a także do przeżywanego bólu i cierpienia. W świetle ustalonych okoliczności sprawy-z pewnością- zasądzona kwota stanowi „odpowiednie” zadośćuczynienie. Powódka A. W. (1) w dniu wypadku miała 6 lat. Przed wypadkiem nie miała problemów zdrowotnych. Na skutek doznanych w wypadku obrażeń zmuszona była zrezygnować z dotychczasowego trybu życia, co dla dziecka w jej wieku było szczególnie trudne. W okresie rekonwalescencji nie mogła uczestniczyć w zajęciach i wykonywać ulubionych czynności, pozostawała również na ścisłej diecie. Małoletnia w związku z uczestnictwem w wypadku komunikacyjnym nadal przeżywa negatywne emocje, które wpływają na jej codzienne funkcjonowanie i poczucie dobrostanu. Występujący u niej niepokój oraz lęki wynikają z traumatycznego przeżycia wypadku , są jego następstwem. W dalszym ciągu przeżywa niepokój związany z nagłą separacją z matką, jej długą rekonwalescencją i brakiem zrozumienia tej sytuacji. Zaburzenia lękowe nie wpływają negatywnie na funkcjonowanie małej w szkole, na osiągnięte przez nią stopnie oraz funkcjonowanie w grupie rówieśniczej. Obecnie jednak mała mieszka w pobliżu szkoły, zatem przeżywane przez nią lęki mogą ulec pogłębieniu w czasie zmiany szkoły/ odległości od domu. Powódka w związku z doznaną traumą nie prezentuje trudności w codziennym zaspokajaniu swoich potrzeb oraz w czynnościach samoobsługowych. Prezentuje natomiast trudności w zakresie życia osobistego w prawidłowym postrzeganiu sytuacji zagrażających dla niej i matki. Występują u niej napady lęku, które destabilizują jej funkcjonowanie w domu. Małoletnia powinna udać się na terapię indywidualną bądź współuczestniczyć w terapii całej rodziny w celu zminimalizowania przeżywanego przez nią napięcia emocjonalnego w postaci niepokojów i lęków. Uczestnictwo w takiej terapii pozwoli zapobiec rozwojowi występujących zaburzeń w przyszłości.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w tym rodzaj i rozmiar doznanych obrażeń, wiek powódki A. W. (1) w chwili wypadku, intensywność i czas trwania cierpienia fizycznych i psychicznych, konieczność korzystania z opieki i wsparcia innych osób oraz jej zakresu, częściową utratę szans na prowadzenie dotychczasowego aktywnego życia, realizowania zainteresowań, spędzania wolnego czasu w dotychczasowy sposób, wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie można przyjąć aby zasądzona kwota 10.000 zł była zawyżona i nieadekwatna do doznanej przez powódkę

krzywdy. W tej sytuacji Sąd na podstawie wyżej powołanych przepisów w punkcie czwartym wyroku zasądził na rzecz powódki A. W. (1) od pozwanego kwotę 10.000 zł z tytułu zadośćuczynienia.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia o odsetkach jest art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, przy czym jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Utrwalonym jest w orzecznictwie stanowisko, że orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego a nie konstytutywnego, w związku z czym jako zobowiązanie bezterminowe przekształca się w zobowiązanie terminowe w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowane wobec dłużnika do spełnienia świadczenia. W konsekwencji tego, niespełnienie żadanego świadczenia w terminie może uzasadniać zasądzenie odsetek na podstawie wyżej powołanych przepisów za okres wcześniejszy, niż dzień orzekania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06, LEX nr 274209). Obecnie funkcja odszkodowawcza odsetek przeważa nad ich funkcją waloryzacyjną. W tej sytuacji zasądzanie odsetek od daty wyrokowania prowadzi w istocie do ich umorzenia za okres sprzed daty wyroku i stanowi nieuzasadnione uprzywilejowanie dłużnika, skłaniając go niekiedy do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem pieniężnym, w oczekiwaniu na orzeczenia sądu znoszące obowiązek zapłaty odsetek za wcześniejszy okres. Roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia co do zasady nie podlega odrębnym regułom w zakresie terminu spełnienia świadczenia przez dłużnika, zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu do spełnienia świadczenia (art. 455 § 1 k.c.). Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.) (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 kwietnia 2015 r. sygn. akt I ACa 706/14 LEX nr 1782059).

Wobec powyższego Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem strony powodowej od kwoty 50.000 zł od dnia 27 sierpnia 2011 r., tj. trzydziestego siódmego dnia od dnia zgłoszenia szkody, co miało miejsce 20 lipca 2011 r., a od kwoty 47.000 zł od dnia 21 kwietnia 2016 r. tj. trzydziestego pierwszego dnia od dnia wniesienia pisma rozszerzającego powództwo.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. W orzecznictwie sądowym podnosi się, że po wprowadzeniu w życie art. 442¹ k.c. pokrzywdzony może nie mieć interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości, ze względu na regulację zawartą w art. 442¹ § 3 k.c., która eliminuje niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej, niż szkoda ta się ujawniła. Wylimitowanie niebezpieczeństwa upływu terminu przedawnienia roszczenia samo przez się nie oznacza jednak, że powód nigdy nie będzie miał interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości, ponieważ interes ten może być uzasadniony złagodzeniem trudności dowodowych w ewentualnym przyszłym procesie, powodowanych upływem czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 stycznia 2014 r., I ACa 763/13, LEX nr 1428063). Pod rządem art. 442¹ § 3 k.c. powód dochodzący naprawienia szkody na osobie może mieć zatem interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2009 r., III CZP 2/09, OSNC 2009/12/168, OSP 2010/6/63, Biul.SN 2009/2/10, M.Prawn. 2009/17/951-952). Powódki w toku niniejszej sprawy udowodniły, że mają interes prawny w ustaleniu na przyszłość odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia 15 marca 2011 r. Zwrócić bowiem należy uwagę na fakt, że powódka J. W. w zakresie okulistycznym odczuwać będzie skutki wypadku do końca życia i w znacznym stopniu rzutują one na jej aktywność życiową i zawodową. Obecnie w zakresie narządu wzroku powódka odczuwa uporczywe dwojenie obrazu. Powódka nie rokuje poprawy widzenia w przyszłości, możliwe dalsze pogorszenie widzenia. Wypadek miał także negatywny wpływ na sferę psychiczną powódki. Rokowania co do odzyskania przez powódkę stanu zdrowia psychicznego sprzed wypadku są niepewne, gdyż zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi, mimo stosowanego leczenia mogą z biegiem czasu i wiekiem ulegać pogłębieniu. Wypadek miał negatywny wpływ na sferę psychiczną powódki A. W. (1), która nadal przeżywa negatywne emocje, a te wpływają na jej codzienne funkcjonowanie i poczucie dobrostanu. Występujący u niej niepokój oraz lęki wynikają z traumatycznego przeżycia wypadku oraz są jego następstwem. W dalszym ciągu przeżywa niepokój związany z nagłą separacją z matką, jej długą

rekonwalescencją i brakiem zrozumienia tej sytuacji. Zaburzenia lękowe nie wpływają negatywnie na funkcjonowanie powódki w szkole, na jej osiągane stopnie oraz funkcjonowanie w grupie rówieśniczej. Obecnie jednak małaletnia mieszka niedaleko szkoły, więc przeżywane przez nią lęki mogą ulec pogłębieniu w czasie zmiany szkoły/odległości od domu. Prezentuje trudności w zakresie życia osobistego w prawidłowym postrzeganiu sytuacji zagrażających dla niej i matki. Występują u niej napady lęku, które destabilizują jej funkcjonowanie w domu. Małaletnia powinna udać się na terapię indywidualną bądź współuczestniczyć w terapii całej rodziny w celu zminimalizowania przeżywanego przez nią napięcia emocjonalnego w postaci niepokoju i lęków. Uczestnictwo w takiej terapii pozwoli zapobiec rozwojowi występujących zaburzeń w przyszłości.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów.

Strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników, których wynagrodzenia wraz z opłatami skarbowymi od pełnomocnictw wynoszą po 7.217 zł. W myśl art. 113 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (tekst jednolity z 2014 r., poz. 1025 z późniejszymi zmianami) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu, a koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz strony, której czynność spowodowała ich powstanie. Tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może na mocy art. 113 ust. 4 odstąpić od przewidzianego w ust. 2 i 3 obciążenia kosztami. Sąd nie dopatrył się podstaw do zastosowania art. 113 ust. 4 i odstąpienia od obciążenia powódek kosztami sądowymi. Zaznaczyć należy że koszty te nakazano pobrać z zasądzonych roszczeń. Powódki reprezentowane były w sprawie przez fachowego pełnomocnika przy którego pomocy wartość przedmiotu sporu określono na kwotę 217.000 zł i 10.000 zł.

Wartość przedmiotu sporu w sprawie z powództwa J. W. wynosiła 217.000 zł, zaś powództwo zostało uwzględnione do kwoty 97.000 zł. Zatem strona powodowa wygrała sprawę w 44,70 %. Łączne koszty procesu poniesione przez strony wyniosły 17.784 zł (2.500 zł opłata sądowa od pozwu, 600 zł zaliczka uiszczona przez powódkę, 250 zł zaliczka uiszczona przez pozwanego i po 7.217 zł kosztów zastępstwa procesowego). Powódka utrzymała się z żądaniem w 44,70 %, a zatem obciąża ją 55,30 % łącznych kosztów procesu tj. kwota 9.834,55 zł. Skoro powódka poniosła łączne koszty w kwocie 10.317 zł to różnica w kwocie 482,45 zł podlega zasądzeniu na rzecz pozwanego. Wydatki Skarbu Państwa, na które składają się wynagrodzenia biegłych sądowych wynoszą 3.635,24 zł. Według wyniku sporu wydatki te należało na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pobrać od obu stron:

- od powódki 2.010,28 zł (55,30%),
- od pozwanego 1.624,95 zł (44,70%).

Strona powodowa nie uiściła opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa, która wyniosła 8.350 zł (5% z 167.000 zł). Zgodnie z art. 100 k.p.c. w z zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych należało pobrać od pozwanego 44,70 % tej kwoty tj. 3.732,45 zł, a na podstawie ust. 2 pkt 1 w pozostałej części (55,30 %) od powódki z zasądzonych roszczenia – kwoty 4.617,55 zł.

Powództwo A. W. (1) zostało uwzględnione w całości. Zgodnie z art. 98 k.p.c. pozwany jako strona przegrywająca proces jest zobowiązany zwrócić powódce koszty procesu. Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (500 zł opłata sądowa od pozwu, 1.217 zł wynagrodzenie pełnomocnika) oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 1.385,49 zł na które składają się wynagrodzenia biegłych sądowych.